Ֆինանսական հաշվետվություններ և անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2012թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	**Error! Bookmark not defined.**
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	**2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Հիմնական միջոցներ	6	**246,491**	237,206
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	**20,840**	2,603
Այլ ակտիվներ	8	**749,475**	280,333
Հետաձգված հարկային ակտիվ	28	**86,399**	16,012
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		**180,864**	86,320
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	9	**262,444**	169,335
Այլ հետաձգված ծախսեր	10	**158,066**	
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	11	**1,332,432**	751,973
Վերաապահովագրական ակտիվներ	17	**639,286**	432,574
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	12	**3,763,062**	3,565,636
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	13	**-**	51,968
Առևտրային արժեթղթեր	14	**570,501**	157,226
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	**573,000**	576,649
Ընդամենը՝ ակտիվներ		**8,582,860**	6,327,835
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	16	**2,070,000**	1,690,000
Էմիսիոն եկամուտ		**451,847**	443,286
Գլխավոր պահուստ		**172**	172
Կուտակված վնաս		**(375,073)**	(16,763)
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		**2,146,946**	2,116,695
Պարտավորություններ			
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	17	**4,625,416**	2,302,512
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտք	18	**736,830**	569,679
Ապահովագրության գծով ստացված կանխավճարներ		**832,931**	1,178,583
Այլ պարտավորություններ	19	**240,737**	160,366
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		**6,435,914**	4,211,140
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		**8,582,860**	6,327,835

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 3-ից 57 էջերում, ստորագրվել են Ընկերության գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2013թ. ապրիլի 20-ին:

7-ից 57 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Գագիկ Գրիգորյան
Գործադիր տնօրեն

Արմինե Զաքարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Համախառն ապահովագրավճարներ	20	**9,665,421**	6,409,299
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	20	**(1,610,033)**	(403,245)
Ապահովագրավճարների գծով համախառն հասույթ		**8,055,388**	6,006,054
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	20	**(821,037)**	(627,339)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	20	**54,458**	22,427
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ		**(766,579)**	(604,912)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ		**7,288,809**	5,401,142
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ	21	**24,949**	25,745
Զուտ առևտրային եկամուտ	22	**15,822**	4,430
Ներդրումային եկամուտ	23	**396,268**	371,200
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժութային փոխարկումներից զուտ օգուտ		**124,020**	141,886
Բոնուսների պահուստի վերականգնում	17	**11,933**	41,926
Այլ եկամուտներ		**76,718**	19,003
Ընդամենը՝ եկամուտներ		**7,938,519**	6,005,332
Համախառն հատուցումներ	24	**(4,817,250)**	(3,107,330)
Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը	24	**411,252**	307,719
Զուտ հատուցումներ		**(4,405,998)**	(2,799,611)
Չեռքբերման ծախսեր	25	**(763,940)**	(670,205)
Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով	10	**(588,998)**	-
Ֆինանսական ծախսեր		**(5,816)**	(199)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	6,7	**(98,453)**	(79,983)
Այլ ծախսեր վերաապահովագրության գծով		**(26,674)**	(660)
Այլ ծախսեր	26	**(2,475,418)**	(1,908,623)
Ակտիվների արժեզրկման ծախս	27	**(1,919)**	(40,465)
Ընդամենը՝ ծախսեր		**(8,367,216)**	(5,499,746)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկում		**(428,697)**	505,586
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում/ (ծախս)	28	**70,387**	(100,385)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		**(358,310)**	405,201
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկերից հետո		**-**	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**(358,310)**	405,201

7-ից 57 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետի-րական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,690,000	443,286	172	(421,964)	1,711,494
Տարվա շահույթ	-	-	-	405,201	405,201
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-		405,201	405,201
Հաշվեկշիռը 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,690,000**	**443,286**	**172**	**(16,763)**	**2,116,695**
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	**380,000**	**8,561**	**-**	**-**	**388,561**
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	**380,000**	**8,561**	**-**	**-**	**388,561**
Տարվա վնաս	**-**	**-**	**-**	**(358,310)**	**(358,310)**
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**-**	**(358,310)**	**(358,310)**
Հաշվեկշիռը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**2,070,000**	**451,847**	**172**	**(375,073)**	**2,146,946**

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (ստուգված)
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ստացված ապահովագրավճարներ	**7,917,344**	5,023,657
Վճարված վերաապահովագրավճարներ, ստացված միջնորդավճարներից և վերաապահովագրողի մասով վճարված հատուցումներից զուտ	**(449,453)**	(460,273)
Ապահովագրական վճարներ	**(4,457,691)**	(2,330,642)
Վճարումներ մատակարարներին	**(177,183)**	(750,185)
Վճարումներ աշխատակիցներին	**(934,614)**	(854,753)
Միջնորդավճարներ	**(58,905)**	(31,491)
Հարկերի վճարում, բացառությամբ շահութահարկի	**(425,591)**	(339,470)
Ստացված տոկոսներ	**318,146**	330,497
Վճարված տոկոսներ	**(5,816)**	(85)
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	**120,509**	42,651
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	**(1,685,592)**	(461,323)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	**161,154**	168,583
Վճարված շահութահարկ	**(94,543)**	(60,497)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	**66,611**	108,086
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	**(38,579)**	(136,950)
Ներդրումային արժեթղթերի մարում և (առք)/ օտարում	**(339,875)**	30,336
Փոխառությունների տրամադրում	**(10,281)**	-
Ավանդների ներդրում ֆինանսական կազմակերպություններում	**(75,220)**	(23,294)
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	**(463,955)**	(129,908)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացումից մուտքեր	**388,561**	-
Ստացված վարկեր	**479,335**	80,000
Մարված վարկեր	**(479,335)**	(80,000)
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	**388,561**	**-**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	**(8,783)**	(21,822)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	**576,649**	594,405
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	**5,134**	4,066
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	**573,000**	576,649

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» Ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնվել է 2008 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 20.05.2008թ.-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N0009 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական տեսակներն են՝ դժբախտ պատահարներից, առողջության, ավտոտրանսպորտային միջոցների, փոխադրվող բեռների, հրդեհների և բնական աղետների, ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ընդհանուր պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների և արտասահման մեկնողների ապահովագրություն: 2010թ.-ից սկսած Ընկերությունն անդամակցում է ավտոտրանսպորտային միջոցների սեփականատերերի քաղաքացիական պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության Բյուրոին, և կնքում է նշված բնույթի ապահովագրական պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը և մասնաճյուղերը գտնվում են Երևան քաղաքում և ՀՀ մարզերում:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հյուսիսային պողոտա 1, 0001, Երևան, ՀՀ:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ

առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացմանը: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

3.5 Ընկերության կողմից նոր ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2012թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են

Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՄՍԽ») և ՀՀՄՍԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՄՀ») կողմից: Ընթացիկ տարում ուժի մեջ մտած ստանդարտները և մեկնաբանությունները ազեցություն չեն ունեցել Ընկերության ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.6 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառելի նոր ստանդարտների, փոփոխություններն ու մեկնաբանությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև: Թողարկվել են նաև այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք ըստ կանխատեսման էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և գոյություն ունեցող ստանդարտների մեկնաբանություններ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

ՀՀՄՍ 32 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը՝. փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:
- Քանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍԽ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և ենթական են հետընթաց կիրառման:

ՖՀՄՍ 7 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Փոփոխությունը հավելում է ՖՀՄՍ 7-ի որակական և քանակական բացահայտումներ կապված ճանաչված ֆինանսական գործիքների զուտ և համախառն գումարների հետ, որոնք ա) հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ, բ) ենթակա են կատարման հիմնական հաշվանցման պայմանավորվածության կամ նմանատիպ համաձայնագրերի նորքո, եթե նույնիսկ հաշվանցված չեն ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ:

Փոփոխությունները կիրառելի են 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և և ենթական են հետընթաց կիրառման:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՍԽ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՀՄՍ 9) թողարկվում է փուլերով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման գլուխները: Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություն, որով ՖՀՄՍ-ի կիրառման պարտադիր ժամկետը հետաձգվել է 2013թ-ի հունվարի 1-ից մինչև 2015թ.-ի հունվարի 1-ը: Սա նշանակում է, որ ՀՀՄՍ 39-ի փոխարինման ծրագրի բոլոր փուլերը այժմ կունենան միևնույն պարտադիր կիրառման ժամկետը: Փոփոխությունները նաև ազատում են համեմատական ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացման պահանջից ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման համար: Այս ազատումը նախկինում հասանելի էր միայն այն ընկերություններին, որոնք նախընտրում են կիրառել ՖՀՄՍ 9-ը մինչև 2012թ.: Այժմ կպահանջվեն նաև հավելյալ անցումային բացահայտումներ՝ ստանդարտի առաջին անգամ կիրառման ընկալմանն օժանդակելու համար:

Ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 13 Իրական արժեքի չափումը

ՖՀՄՍ 13-ը չի ազդում նրա վրա, թե որ ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով, սակայն հստակեցնում է իրական արժեքի սահմանումը և տրամադրում է իրական արժեքի չափման վերաբերյալ ուղեցույց և ընդլայնված բացահայտումներ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Այս ՖՀՄՍ-ն պետք է հետևողականորեն կիրառել և կարիք չկա ներկայացնել համեմատական տեղեկատվություն՝ տրամադրված նախքան այս ՖՀՄՍ-ի սկզբնական կիրառման ժամանակաշրջանների համար: Ընկերության ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները պահանջում են կազմակերպությանը այլ համապարփակ եկամուտներում ներկայացված տարրերը խմբավորել այնպիսի խմբերի, որոնք մնացած ՖՀՄՍ-ների համաձայն. ա) հետագայում չեն վերադասակարգվելու շահույթի կամ վնասի և բ) հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթի կամ վնասի, երբ առաջանան որոշակի պայմաններ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2012թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերության ղեկավարությունը ակնկալում է, որ սա կփոխի այլ համապարփակ եկամուտների տարրերի ընթացիկ ներկայացումը, սակայն չի ազդի դրանց չափման և ճանաչման վրա:

Տարեկան բարեփոխումներ 2009-2011թթ.

2009-2011թթ-ի բարեփոխումները ուժի մեջ կմտնեն 2013թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, թեև հնարավոր է նաև դրանց վաղ կիրառումը:

Ստորև ներկայացված է խնդիրներին ուղղված հակիրճ նկարագրությունը:

ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում
Փոփոխությունը տալիս է պարզաբանում համեմատական տեղեկատվության պահանջների վերաբերյալ, երբ կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական վիճակի մասին երրորդ հաշվետվությունը ելնելով ՀՀՄՍ 8-ի պահանջներից, կամ ըստ իր կամքի:

Հետևյալ խնդիրներն ուղղված են ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ հաշվետվությանը

- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդների համար համեմատական տեղեկատվությունը պահանջվում է, երբ կազմակերպությունը փոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, կամ կատարում է հետընթաց վերահաշվարկներ կամ վերադասակարգումներ, համապատասխան ՀՀՄՍ 8-ի, և
- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդների համապատասխան ամսաթիվը հանդիսանում է նախորդ ժամանակաշրջանի սկիզբը: Այլևս չկա պահանջ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդներին վերաբերվող ծանոթագրությունները ներկայացնելու վերաբերյալ:

Փոփոխությունը նաև հստակեցնում է խնդիրներ նվազագույն պահանջներից դուրս համեմատական տեղեկատվության վերաբերյալ, մասնավորապես

- պարզաբանում է թե արդյոք կազմակերպությունից պետք է պահանջել ներկայացնել ամբողջական ֆինանսական հաշվետվության փաթեթը, երբ այն տրամադրում է նվազագույն համեմատական տեղեկատվության պահանջներից դուրս ֆինանսական հաշվետվություններ (օրինակ՝ հավելյալ համեմատական տեղեկատվություն),
- բացատրում է, որ ֆինանսական հաշվետվության հավելյալ տեղեկատվությունը պարտադիր չէ ներկայացնել ամբողջական ֆինանսական հաշվետվության փաթեթի ձևով նվազագույն պահանջներից դուրս ժամանակաշրջանների համար: Ներկայացված յուրաքանչյուր հավելյալ տեղեկատվություն այնուամենայնիվ պետք է ներկայացվի ՖՀՄՍ-ների-համաձայն և կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի համեմատական տեղեկատվությունը կից ծանոթագրություններում:

ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ

Փոփոխությունն ուղղված է սպասարկող սարքավորումների դասակարգմանը: Այն պարզաբանում է, որ խոշոր պահեստամասերը, ռեզերվային սարքավորումները և սպասարկող սարքավորումները պետք է դասակարգվեն, որպես հիմնական միջոց,երբ դրանք համապատասխանում են հիմնական միջոց սահմանմանը ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, իսկ հակառակ դեպքում ճանաչվում են որպես պաշար:

ՀՀՄՍ 32 Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում

Փոփոխությունը հստակեցնում է, որ սեփականատերերին կատարված բաշխումներին և կապիտալի գործարքի ծախսումներին վերաբերվող շահութահարկը պետք է հաշվառվի համաձայն ՀՀՄՍ 12-ի «Շահութահարկ»:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ` համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն (այսինքն` գործարքի տնտեսական կողմի վրա նշմարելի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է` սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական` պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ
Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Ապահովագրական հատուցումներ
Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած՝ գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումները: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը
Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ
Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր
Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների

համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՝ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի զեղչվում փողի ժամանակային արժեքով: Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում: Պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն
Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք

պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության ձեռքբերման գծով օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ձեռքբերման օրվա դրությամբ և չեն ամորտիզացվում: Վերաապահովագրության համաձայնագրերը չեն ազատում Ընկերությանը ապահովադիրների նկատմամբ իր պարտավորություններից: Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն: Ապահովագրավճարները և պահանջները ներկայացվում են համախառն հիմքով` ստանձնած և փոխանցված վերաապահովագրության համար:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը, ինչպես նկարագրված է 4.7, 4.8 և 4.9 ծանոթագրություններում:

4.2 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժութային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է շահաբաժիններից, տոկոսային եկամուտից, պարտքային արժեթղթերի և այլ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրման զուգահեռ և հաշվարկվում է` օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ֆինանսական ծախս

Վճարված տոկոսագումարը ճանաչվում է եկամուտների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է օգտագործելով էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսագումարը ներառվում է տոկոսային ֆինանսական պարտավորություն հաշվեկշռային արժեքում:

4.3 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժութային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2012թ. դեկտեմբերի 31	2011թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	**403.58**	385.77
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	**532.24**	498.72

4.4 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների

արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչ համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկումները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային վերանայումը կարող է ներառել վերանայման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային վերանայումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերությունները առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ընկերությունը սահմանում է իր ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը սկզբնական ճանաչումից հետո և անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ կատարում է վերագնահատում յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից օգուտը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն

արժեզրկման մասին` որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում` խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին` փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը

հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը` ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն – Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը`

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3	33.3
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Գրասենյակային գույք	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս` դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք կատարվում են և երբ բավարարվում են ճանաչման

չափանիշները: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և ապահովագրական պորտֆելի ձեռքբերման գծով ոչ նյութական ակտիվից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ:

Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.13 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորություններ, թողարկված արժեթղթեր և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.14 Կենսաթոշակներ

Ընկերությունը չունի այլ կենսաթոշակային կարգավորումներ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության Պետական կենսաթոշակային համակարգի, որը պահանջում է գործատուի կողմից ընթացիկ մուծումներ, որոնք հաշվարկվում են որպես ներկա համախառն աշխատավարձի վճարումների տոկոս: Նման ծախսերը հաշվարկվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ համապատասխան աշխատավարձը վճարվում է: Ավելին, Ընկերությունը չունի կուտակում պահանջող հետթոշակային նպաստներ կամ նշանակալի փոխհատուցվող նպաստներ:

4.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.16 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Ընկերությունը գնում է Ընկերության բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.17 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի համար գնահատումները պետք է կատարվեն ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված ակնկալվող պահանջների վերջնական արժեքի համար, այնպես էլ այն ակնկալվող պահանջների արժեքի համար, որոնք տեղի են ունեցել, սակայն դեռևս չեն ներկայացվել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ (ՏՉՊՊ): Պահանջների վերջնական արժեքը հստակորեն որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահանջվել և որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահաջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետազոտված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի բիզնես սեգմենտների և ապահովագարական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան համեմատաբար նոր է և անկայուն և գրեթե անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ՝ հիմնվելով պատմական տվյալների վրա:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» մեթոդով, բացառությամբ ապահովագրության այն դասերի համար, որտեղ պահանջների՝ հաշվետու ամսվա և դրան նախորդող տասնմեկ ամիսների միջին ամսական քանակը հիսուն և ավելի է, և պահանջների հատուցումների չափերն այդ ամիսների ընթացքում էականորեն չեն տատանվել: Նման դասերի համար օգտագործվում է «միավոր պահանջի հատուցման միջին չափի» գնահատում:

Դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց դեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի դեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Ֆինանսական գործիքների դասակարգում

Ընկերության ֆինանսական գործիքները ներառում են ՀՀ պետական պարտատոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես

մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 28 ծանոթագրությունը:

6 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Սարքա-վորումներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ					
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	109,882	64,430	38,877	28,579	241,768
Ավելացում	75,087	33,310	20,682	4,209	133,288
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	184,969	97,740	59,559	32,788	375,056
Ավելացում	**62,987**	**8,900**	**23,501**	**3,538**	**98,926**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**247,956**	**106,640**	**83,060**	**36,326**	**473,982**
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	45,830	14,243	2,758	1,151	63,982
Հատկացումներ	43,582	15,256	9,199	5,831	73,868
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**89,412**	**29,499**	**11,957**	**6,982**	**137,850**
Հատկացումներ	**49,191**	**19,789**	**13,443**	**7,218**	**89,641**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**138,603**	**49,288**	**25,400**	**14,200**	**227,491**
ՄՆԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ					
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**109,353**	**57,352**	**57,660**	**22,126**	**246,491**
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**95,557**	**68,241**	**47,602**	**25,806**	**237,206**
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,052	50,187	36,119	27,428	177,786

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկբնական արժեքը կազմում է 62,794 հազար դրամ (2011թ. 2,398 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2011թ.՝ նույնպես):

7 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Համակարգչային ծրագրեր	Ապահովագրական պորտֆելի ձեռքբերման գծով ոչ նյութական ակտիվ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ			
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,788	16,120	20,908
Ավելացում	3,660	-	3,660
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**8,448**	**16,120**	**24,568**
Ավելացում	**27,049**	**-**	**27,049**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**35,497**	**16,120**	**51,617**
ԱՄՈՐՏԻԶԱՑԻԱ			
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	952	14,898	15,850
Մաշվածություն	5,126	989	6,115
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**6,078**	**15,887**	**21,965**
Մաշվածություն	**8,692**	**120**	**8,812**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**14,770**	**16,007**	**30,777**
ՄՆԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ			
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**20,727**	**113**	**20,840**
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,370	233	2,603
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,836	1,222	5,058

Ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ (2011թ.՝ նույնպես):

8 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Կանխավճարներ հատուցումների գծով	**569,858**	188,351
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	**94,486**	64,942
Կանխավճար արժեթղթերի ձեռքբերման գծով	**40,603**	-
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	**24,019**	12,074
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	**13,780**	1,302
Այլ ակտիվներ	**6,729**	13,664
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**749,475**	280,333

2012թ. դեկտեմբերի 28-ին Ընկերությունը 40,603 հազար դրամ գումար է փոխանցել կորպորատիվ պարտատոմս ձեռքբերելու նպատակով, սակայն արժեթղթի ձեռքբերման հայտը բավարարվել է 2013թ. հունվարի 9-ին: Այդ ամսաթվին արժեթուղթը ձևակերպվել է որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրում:

9 Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	49,903
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	789,637
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 25)	(670,205)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**169,335**
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	**857,049**
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 25)	**(763,940)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**262,444**

10 Այլ հետաձգված ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	**-**
Հետաձգված ծախսեր	**747,064**
Ծախսի ճանաչում	**(588,998)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**158,066**

Այլ հետաձգված ծախսերը վերաբերում են այն ապահովագրության պայմանագրերին, որոնց գծով նախատեսված է ապահովագրական վճարների մասնակի վերադարձ: Վերադարձված վճարների գծով ծախսը ճանաչվում է ապահովագրության պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ ապահովագրավճարներից եկամուտին զուգընթաց:

11 Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Պահանջներ ապահովադիրների և գործակալների նկատմամբ	**1,002,351**	618,103
Պահանջներ վերաապահովագրողների նկատմամբ	**260,492**	186,985
Սուբրոգացիա	**103,269**	38,050
Արժեզրկումից պահուստ	**(33,680)**	(91,165)
Ընդամենը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	**1,332,432**	751,973

2012թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովադիրների նկատմամբ պահանջները 462,999 հազար դրամ գումարով (46%), ենթակա են ստացման 6 ապահովադիրներից (2011թ.՝ 267,623 հազար դրամ (43%), ստացվելիք 6 ապահովադիրներից):

Տարվա ընթացքում արժեզրկումից պահուստի շարժը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի գծով հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,196
Պահուստի ձևավորում	40,465
Ակտիվների դուրսգրում	(38,978)
Նախկինում դուրսգրված ակտիվների գծով պահուստի վերականգնում	1,482
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**91,165**
Պահուստի ձևավորում	**1,919**
Ակտիվների դուրսգրում	**(59,404)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**33,680**

12 Պահանջներ այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Ավանդներ բանկերում	**3,752,781**	3,565,636
Փոխառություններ վարկային կազմակերպություններին	**10,281**	-
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**3,763,062**	3,565,636

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ավանդները 1,780,283 հազար դրամ գումարով (47%) կենտրոնացված են 5 բանկերում (2011 թ.՝ 1,838,642 հազար դրամ (52%)՝ 5 բանկերում):

13 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	51,968
Ընդամենը՝ մինչև մարման ժամկետը ֆինանսական ակտիվներ		51,968

2012 և 2011թթ. ընթացքում Ընկերությունը չի վերադասակարգել ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները որպես իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվները՝ ըստ տոկոսադրույքների և մարման ժամկետների ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	**11**	**2012**

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերը ըստ անվանական արժեքի և զեղչատոկոսի, հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Անվանական արժեք	-	53,000
Զեղչատոկոս	-	(1,032)
Ընդամենը մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ	**-**	51,968

14 Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	**570,501**	157,226
Ընդամենը՝ առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	**570,501**	157,226

Նշված արժեթղթերը ըստ անվանական արժեքի և մարման ժամկետների, հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	**13.83%**	**2015-2018**	12.08-13.06%	2012-2014

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների ցանկում ներառված են պարտքային արժեթղթերի գծով հաշվեգրված տոկոսները 18,609 հազար դրամ գումարով (2011թ.՝ 4,663 հազար դրամ):

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Կանխիկ դրամական միջոցներ	**45,426**	3,759
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	**117,525**	-
Բանկային հաշիվներ	**410,049**	572,890
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**573,000**	576,649

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 384,687 հազար դրամ գումարով (94%) հաշիվները կենտրոնացված են բանկերում (2010 թ.՝ 310,642 հազար դրամ (54%) 5 բանկերում):

Դրամական միջոցներ ճանապարհին իրենցից ներկայացնում են բանկում ի պահ հանձնված գումարները, որոնք 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մուտքագրված չեն եղել Ընկերության բանկային հաշիվ:

16 Սեփական կապիտալ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 2,070,000 հազ. դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 2,070,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1000 դրամ անվանական արժեքով:

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության միակ բաժնետեր է հանդիսանում «Ռոսգոսստրախ» ՍՊԸ-ն (2011թ.՝ նույնպես):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2011թ.՝ նույնպես):

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերն իրավունք ունի ստանալ շահաբաժիններ, ըստ պահանջի:

2012թ. Ընկերությունն ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 380,000 հազար դրամ գումարով (2011թ՝ ոչինչ):

Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետիրոջ կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերութան կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

17 Ապահովագրական պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012			2011		
	Ապահովա-գրության պայմանա գրերի գծով պարտավո րություն	Վերաապահո-վագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավոր-րութ յուններ	Ապահովա գրության պայմանա գրերի գծով պարտավո րություն	Վերաապահո-վագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավոր-րութ յուններ
Չվաստակած ապահովագրական վճարներ	**2,944,274**	**(311,607)**	**2,632,667**	1,334,242	(257,149)	1,077,093
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	**285,926**	**(27,725)**	**258,201**	164,658	(16,793)	147,865
Ներկայացված պահանջներ	**1,387,409**	**(294,001)**	**1,093,408**	788,849	(154,180)	634,669
Բոնուսների պահուստ	**7,807**	**(5,953)**	**1,854**	14,763	(4,452)	10,311
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**4,625,416**	**(639,286)**	**3,986,130**	2,302,512	(432,574)	1,869,938

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ցույց են տալիս ապահովագրական պարտավորությունների և համապատասխան վերաապահովագրական ակտիվների գծով փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանների ընթացքում.

Չվաստակած ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերաապահովա-գրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	930,997	(234,722)	696,275
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	6,409,299	(627,339)	5,781,960
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(6,006,054)	604,912	(5,401,142)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,334,242**	**(257,149)**	**1,077,093**
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	**9,665,421**	**(1,610,033)**	**8,055,388**
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	**(8,055,389)**	**1,555,575**	**(6,499,814)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**2,944,274**	**(311,607)**	**2,632,667**

Պահանջների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	Վերաապահովագրա-կան ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	52,841	(3,383)	49,458
Ներկայացված պահանջներ	193,260	(33,830)	159,430
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	246,101	(37,213)	208,888
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	3,107,330	(307,719)	2,799,611
Ապահովագրական հատուցումներ	(2,399,924)	173,959	(2,225,965)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	953,507	(170,973)	782,534
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	**164,658**	**(16,793)**	**147,865**
Ներկայացված պահանջներ	**788,849**	**(154,180)**	**634,669**
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**953,507**	**(170,973)**	**782,534**
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	**4,817,250**	**(411,252)**	**4,405,998**
Ապահովագրական հատուցումներ	**(4,097,422)**	**260,499**	**(3,836,923)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,673,335**	**(321,726)**	**1,351,609**
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	**285,926**	**(27,725)**	**258,201**
Ներկայացված պահանջներ	**1,387,409**	**(294,001)**	**1,093,408**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,673,335**	**(321,726)**	**1,351,609**

Բոնուսների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ

	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	Վերաապահովագրա-կան ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,661	(3,012)	75,649
Պահուստի նվազում	(40,486)	(1,440)	(41,926)
Վճարված պարգևներ	(23,412)	-	(23,412)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**14,763**	**(4,452)**	**10,311**
Պահուստի նվազում	**(6,956)**	**(4,977)**	**(11,933)**
Վճարված պարգևներ	**-**	**3,476**	**3,476**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**7,807**	**(5,953)**	**1,854**

18 Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	**2012**	2011
Ապահովադիրներին վճարվելիք գումարներ	**138,605**	108,330
Վերաապահովագրողներին վճարվելիք գումարներ	**577,153**	433,081
Ապահովադիրներին, գործակալներին, բրոքերներին և միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	**21,072**	28,268
Ընդամենը ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	**736,830**	569,679

19 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	**2012**	2011
Վճարվելիք գումարներ	**108,640**	75,212
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	**67,643**	44,558
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	**10,885**	4,563
Արձակուրդային վճարների գծով պահուստ	**53,569**	36,033
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**240,737**	160,366

Ապագա ժամանակաշրջանների եկամուտները իրենցից ներկայացնում են հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարները: Այդ եկամուտների շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	**5,037**
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	**25,271**
Եկամուտի ճանաչում (Ծանոթ. 21)	**(25,745)**
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**4,563**
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	**31,271**
Եկամուտի ճանաչում (Ծանոթ. 21)	**(24,949)**
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**10,885**

20 Ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահար-ներ	Առողջու-թյան	Ցամաքային տրանս-պորտ	Օդանա-վեր	Բեռներ	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանա տվություն	Օդանավերի օգտագոր-ծումից բխող պատաս-խանա տվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Վարկերի ապահո-վագրություն	Երաշխիք-ների տրամա-դրում	Ֆինանսակա ն վնասներ	Աջակ-ցության	ԱՊՊԱ	Ընդհանուր
															2012
Համախառն ապահովագրավճարներ	65,421	2,519,311	583,855	1,858	93,092	654,102	29,599	9,677	152,059	809,691	-	201,745	85,468	4,459,543	9,665,421
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	(15,140)	(748,279)	(106,256)	(899)	7,998	(122,847)	(8,307)	(5,073)	(19,878)	(115,853)	587	90,012	(8,692)	(557,406)	(1,610,033)
Համախառն ապահովագրավճարների գծով հասույթ	50,281	1,771,032	477,599	959	101,090	531,255	21,292	4,604	132,181	693,838	587	291,757	76,776	3,902,137	8,055,388
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(2,509)	-	(172,271)	(1,232)	(49,573)	(308,758)	(1,097)	(6,510)	(129,088)	-	-	(111,941)	(38,058)	-	(821,037)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	(3,148)	-	33,822	596	221	15,521	(135)	3,148	12,569	-	(333)	(11,416)	3,613	-	54,458
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(5,657)	-	(138,449)	(636)	(49,352)	(293,237)	(1,232)	(3,362)	(116,519)	-	(333)	(123,357)	(34,445)	-	(766,579)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	44,624	1,771,032	339,150	323	51,738	238,018	20,060	1,242	15,662	693,838	254	168,400	42,331	3,902,137	7,288,809

2011

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահար-ներ	Առողջու-թյան	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Վարկերի ապահովագրություն	Երաշխիքների տրամադրում	Ֆինանսական վնասներ	Աջակցության	ԱՊՊԱ	Ընդհանուր
Համախառն ապահովագրավճարներ	43,193	227,597	355,459	97,252	385,159	5,047	119,852	85,457	-	278,852	51,670	4,759,761	6,409,299
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստում	(2,426)	(5,263)	(2,832)	(16,081)	5,801	3,043	1,232	(45,380)	3,059	97,105	2,648	(444,151)	(403,245)
Համախառն ապահովագրավճարների գծով հասույթ	40,767	222,334	352,627	81,171	390,960	8,090	121,084	40,077	3,059	375,957	54,318	4,315,610	6,006,054
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(9,604)	-	(112,054)	(53,993)	(208,538)	(1,491)	(86,639)	-	-	(131,997)	(23,023)	-	(627,339)
Վերաապահովագրողների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	(1,007)	-	34,584	6,131	(19,630)	(1,375)	(2,296)	-	(1,858)	7,838	40	-	22,427
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(10,611)	-	(77,470)	(47,862)	(228,168)	(2,866)	(88,935)	-	(1,858)	(124,159)	(22,983)	-	(604,912)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	30,156	222,334	275,157	33,309	162,792	5,224	32,149	40,077	1,201	251,798	31,335	4,315,610	5,401,142

21 Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն	**-**	5
Բեռների ապահովագրություն	**-**	166
Հրդեհներից և բնական աղետներից ապահովագրություն	**3,120**	3,424
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	**4,400**	6,317
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	**17,429**	15,833
Ընդամենը վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ	**24,949**	25,745

22 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Զուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթով գործառնություններից	**1,265**	(2,008)
Առևտրային արժեթղթերի իրացումից և իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	**14,557**	6,438
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	**15,822**	4,430

23 Ներդրումային եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից տոկոսային եկամուտ	**348,789**	352,534
Արժեթղթերի գծով ստացվելիք տոկոսային եկամուտ	**47,479**	18,666
Ընդամենը ներդրումային եկամուտ	**396,268**	371,200

24 Ապահովագրական հատուցումներ

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահար-ներ	Առողջու-թյան	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Վարկերի ապահովագրություն	Ֆինանսական կորուստներից ապահովագրում	Աջակցության	ԱՊՊԱ	Ընդհանուր 2012
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	21,834	636,074	495,683	2,190	20,437	7,586	1,180	116,979	5,667	27,118	2,762,674	4,097,422
Փոփոխություն տեղի ունեցած սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	1,273	46,267	15,201	666	5,927	211	1,572	3,165	(2,910)	(1,148)	51,043	121,267
Փոփոխություն ներկայացված սակայն չվճարված պահանջների պահուստում	7,973	436,666	80,117	28,757	136,551	(2,195)	30,264	(42,760)	(22,161)	(9,778)	(44,873)	598,561
Ապահովագրավճարներ	**31,080**	**1,119,007**	**591,001**	**31,613**	**162,915**	**5,602**	**33,016**	**77,384**	**(19,404)**	**16,192**	**2,768,844**	**4,817,250**
Վերաապահովագրողների մասը ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներում	-	-	(214,736)	(8,150)	(19,077)	-	-	-	-	(18,536)	-	(260,499)
Վերաապահովագրողների մասը տեղի ունեցած սակայն չներկայացված պահանջների պահուստի փոփոխությունում	127	-	(6,702)	(532)	(3,063)	82	(1,691)	-	1,108	(261)	-	(10,932)
Վերաապահովագրողների մասը ներկայացված սակայն չվճարված պահանջների պահուստի փոփոխությունում	-	-	(37,197)	(20,955)	(76,340)	1,143	(33,821)	-	22,161	5,188	-	(139,821)
Վերաապահովագրողի մասը ապահովագրավճարներում	**127**	**-**	**(258,635)**	**(29,637)**	**(98,480)**	**1,225**	**(35,512)**	**-**	**23,269**	**(13,609)**	**-**	**(411,252)**
Զուտ ապահովագրավճարներ	**31,207**	**1,119,007**	**332,366**	**1,976**	**64,435**	**6,827**	**(2,496)**	**77,384**	**3,865**	**2,583**	**2,768,844**	**4,405,998**

2011

Հազար ՀՀ դրամ	Դժբախտ պատահար-ներ	Առողջու-թյան	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	Ընդհանուր պատասխա-նատվություն	Վարկերի ապահովագրություն	Ֆինանսական կորուստներից ապահովագրում	Աջակցության	ԱՊՊԱ	Ընդհանուր
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	4,343	255,624	160,674	24,867	39,713	1,172	-	15,015	41,715	40,297	1,816,504	2,399,924
Փոփոխություն տեղի ունեցած սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	(478)	(2,128)	(2,851)	419	1,598	(1,219)	1,455	2,889	2,832	(4,029)	113,329	111,817
Փոփոխություն ներկայացված սակայն չվճարված պահանջների պահուստում	(110)	74,523	40,709	6,404	31,551	(1,115)	30,217	42,760	24,010	(6,792)	353,432	595,589
Ապահովագրավճարներ	3,755	328,019	198,532	31,690	72,862	(1,162)	31,672	60,664	68,557	29,476	2,283,265	3,107,330
Վերաապահովագրողների մասը ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներում	(2,549)	-	(110,167)	(18,464)	(34,151)	(491)	-	-	-	(8,137)	-	(173,959)
Վերաապահովագրողների մասը տեղի ունեցած սակայն չներկայացված պահանջների պահուստի փոփոխություններում	(127)	-	(6,029)	(467)	(3,225)	88	(1,322)	-	(1,108)	(1,220)	-	(13,410)
Վերաապահովագրողների մասը ներկայացված սակայն չվճարված պահանջների պահուստի փոփոխություններում	-	-	(14,279)	(3,594)	(36,414)	557	(26,449)	-	(22,161)	(18,010)	-	(120,350)
Վերաապահովագրողի մասը ապահովագրավճարներում	(2,676)	-	(130,475)	(22,525)	(73,790)	154	(27,771)	-	(23,269)	(27,367)	-	(307,719)
Զուտ ապահովագրավճարներ	1,079	328,019	68,057	9,165	(928)	(1,008)	3,901	60,664	45,288	2,109	2,283,265	2,799,611

25 Ձեռքբերման ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Բրոքերային ծախսեր	**8,185**	7,261
Ապահովագրական գործակալների գծով ծախսեր	**755,755**	662,944
Ընդամենը ձեռքբերման ծախսեր	**763,940**	670,205

26 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Անձնակազմի գծով ծախսեր	**1,189,665**	874,604
Վերանորոգում և տեխնիկական սպասարկում	**74,426**	58,295
Գովազդի ծախսեր	**310,130**	298,261
Գործուղման ծախսեր	**20,841**	23,031
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	**85,927**	53,617
Գործառնական վարձակալություն	**170,509**	108,885
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի)	**7,169**	32,377
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	**21,874**	27,913
Անվտանգության գծով ծախսեր	**11,287**	7,800
Ներկայացուցչական ծախսեր	**36,296**	79,062
Բանկային ծախսեր	**4,505**	3,060
Գրասենյակային ծախսեր	**188,542**	114,114
Վճարված տուգանքներ	**2,851**	7,178
Անդամակցության վճար	**4,208**	1,767
Վճարումներ ավտոապահովագրողների Բյուրո	**118,226**	114,484
Պահանջների կարգավորման գծով ծախսեր	**95,650**	78,674
Այլ ծախսեր	**133,312**	25,501
Ընդամենը այլ ծախսեր	**2,475,418**	1,908,623

27 Ակտիվների արժեզրկում

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Ապոհավագրության գծով դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթ. 11)	**1,919**	40,465
Ընդամենը ակտիվների արժեզրկում	**1,919**	40,465

28 Շահութահարկի գծով ծախս/ (փոխհատուցում)

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Հետաձգված հարկ	**(70,387)**	100,385
Ընդամենը շահութահարկի գծով փոխհատուցում	**(70,387)**	100,385

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2011թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց

հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի/(փոխհատուցման) և հաշվապահական շահույթի/(վնասի) միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2012	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2011	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	**(428,697)**		505,586	
Շահութահարկի գծով ծախս՝ 20% դրույքաչափով	**(85,739)**	**20**	101,117	20
Չհարկվող եկամուտներ	**-**		(5,240)	(1)
Հարկային բազան չնվազեցնող ծախսեր	**40,156**	**(9)**	14,198	3
(Դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	**(24,804)**	**6**	(28,377)	(6)
Գնահատված հարկային ակտիվի ճշգրտում	**-**		18,687	4
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/ (փոխհատուցում)	**(70,387)**	**16**	100,385	20

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2011	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2012
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտք	**1,203**	**1,264**	**2,177**
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	**275**	**(345)**	**1,348**
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	**913**	**(1,203)**	**-**
Այլ ակտիվներ	**1,693**	**(275)**	**-**
Այլ պարտավորություններ	**10,476**	**567**	**11,043**
Նախորդ տարիների հարկային վնասներ	**150,106**	**13,371**	**163,477**
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	**164,666**	**13,379**	**178,045**
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	**(135,330)**	**58,939**	**(76,391)**
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտք	**(991)**	**302**	**(230)**
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	**(7,271)**	**991**	**-**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**(1,146)**	**(336)**	**(7,607)**
Այլ պահուստներ	**(3,384)**	**326**	**(820)**
Այլ ակտիվներ	**(532)**	**(840)**	**(4,224)**
Առևտրային արժեթղթեր	**-**	**(2,374)**	**(2,374)**
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	**(148,654)**	**57,008**	**(91,646)**
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	**16,012**	**70,387**	**86,399**

Հազար ՀՀ դրամ	2010	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	2011
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտք	-	1,203	1,203
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	275	275
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	1,007	(94)	913
Այլ ակտիվներ	4,898	(3,205)	1,693
Այլ պարտավորություններ	44,901	(34,425)	10,476
Նախորդ տարիների հարկային վնասներ	79,779	70,327	150,106
Համախառն հետաձգված հարկային ակտիվ	130,585	34,081	164,666
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	(135,330)	(135,330)
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	(3,609)	3,609	-
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտք	(333)	(658)	(991)
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	(6,697)	(574)	(7,271)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,180)	34	(1,146)
Այլ պահուստներ	(2,068)	(1,316)	(3,384)
Այլ ակտիվներ	(301)	(231)	(532)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(14,188)	(134,466)	(148,654)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	116,397	(100,385)	16,012

29 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններն ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ընկերությանն ներկայացվող դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – ընկերությունը որպես վարձակալող

Ընկերությունն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր՝ գրասենյակային տարածք վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	**2012**	2011
Մինչև 1 տարի	**171,172**	123,992
1-5 տարի	**347,240**	61,800
5-ից ավելի	**3,412**	-
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	**521,824**	185,792

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2012-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Ընկերությունը չունի սխալների կամ բացթողումների հետևանքով առաջացած ապահովագրական պարտավորություններ:

Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի անդամ (այսուհետ՝ Բյուրո): Բյուրոյի նպատակը տուժած անձանց շահերի պաշտպանությունն է և ԱՊՊԱ համակարգի կայունության և զարգացման ապահովումը: Բյուրոյին անդամակցող ապահովագրական ընկերությունները կատարում են միանվագ, պարբերական և լրացուցիչ վճարներ: Բյուրոն՝ երաշխավորման ֆոնդի միջոցների հաշվին հատուցում է տուժած անձանց պատճառված վնասները, եթե՝

1. վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքելու պարտականություն ունեցող անձը անհայտ է (այս դեպքում հատուցվում է միայն տուժած անձանց պատճառված վնասը),
2. պատճառվել է վնաս ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ, որի վերաբերյալ կնքված չէ ԱՊՊԱ պայմանագիր,
3. վնասը պատճառվել է հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ,
4. վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքած ապահովագրական ընկերությունը ճանաչվել է անվճարունակ, եթե նա պարտավոր էր հատուցել պատճառված վնասը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

Տուժած անձանց հատուցումները Բյուրոյի կողմից սկսել են վճարվել 2011թ.-ից:

30 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է համարվում Դանիլ Խաչատուրովը, ով կապակցված է ինչպես Ընկերության բաժնետիրոջ, այնպես էլ Ընկերության մայր կազմակերպության բաժնետերերի հետ:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ ելնելով շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գլխավոր գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմ
Պահանջներ վերաապահովագրողների նկատմամբ				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	4	-	228	-
Դեբիտորական պարտքի աճ	309	-	5,997	-
Ստացված գումարներ	(38)	-	(6,221)	-
Մնացորդը հունվարի 31-ի դրությամբ	275	-	4	-
Պարտավորություններ ապահովադիրների նկատմամբ				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	2,193	-	-
Կրեդիտորական պարտքի աճ	-	2,162	-	4,319
Վճարված գումարներ	-	(4,355)	-	(2,126)
Մնացորդը հունվարի 31-ի դրությամբ	-	-	-	2,193
Պարտավորություններ վերաապահովագրողների նկատմամբ				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-	-	-
Պարտավորության աճ	1,495	-	-	-
Ստացված գումարներ	(183)	-	-	-
Մնացորդը հունվարի 31-ի դրությամբ	1,312	-	-	-
Եկամուտ և ծախսեր				
Այլ ծախսեր	1,441	-	5,479	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	**173,709**	123,053
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	**10.362**	7,977
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	**131,030**	97,585

31 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք հաշվեկշռում արտացոլված չեն իրենց իրական արժեքով, ներկայացված են ստորև համապատասխան մնացորդային արժեքներով: Չվաստակած ապահովագրավճարների, պարգևավճարների պահուստում վերաապահովագրողների մասը և զեղչերի պահուստը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում ֆինանսական ակտիվներ: Այլ պարտավորությունները ներառում են միայն կրեդիտորական պարտքերը:

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռա-յին արժեք	Իրական արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	**1,332,432**	**1,332,432**	751,973	751,973
Վերաապահովագրական ակտիվներ	**321,726**	**321,726**	170,973	170,973
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	**3,763,062**	**3,763,062**	3,565,636	3,565,636
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	**-**	**-**	51,968	51,906
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**573,000**	**573,000**	576,649	576,649
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	**1,673,335**	**1,673,335**	953,507	953,507
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտք	**736,830**	**736,830**	569,679	569,679
Այլ պարտավորություններ	**108,640**	**108,640**	75,212	75,212

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է հաշվեկշռային արժեքին

Կարճաժամկետ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար (մինչև երեք ամիս) ենթադրվում է, որ, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը: Այս ենթադրությունը կիրառելի է նաև որոշակի մարման ժամկետ չունեցող ցպահանջ ավանդների, բանկային հաշիվների համար: Վերաապահովագրության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես արտացոլում է իրական արժեքը:

Ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով և ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է նրանց ճանաչման պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները համեմատելով նմանատիպ ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքների հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքներով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված դրամական հոսքերի վրա՝ է զեղչված համանման վարկային ռիսկ և ժամկետ ունեցող գործիքների տոկոսադրույքներով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այս գործիքների իրական արժեքը չի տարբերվում հաշվեկշռային արժեքների, բացառությամբ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների:

31.1 Իրական արժեքի հիերարխիա

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված).

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար ՀՀ դրամ				**2012**
	Մակարդակ 1	**Մակարդակ 2**	**Մակարդակ 3**	**Ընդամենը**
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող արժեթղթեր	**-**	**570,501**	**-**	**-**
Ընդամենը	-	**570,501**	-	-

Հազար ՀՀ դրամ				2011
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող արժեթղթեր	-	157,226	-	157,226
Ընդամենը	-	157,226	-	157,226

Ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված եկամտաբերության կորի հիման վրա:

32 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

Հազար ՀՀ դրամ								**2012**
	Մինչև 1 ամիս	**1-ից 3 ամիս**	**3-ից 12 ամիս**	***Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար***	**1-ից 5 տարի**	**5 տարուց ավելի**	***12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար***	**Ընդամենը**
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	**203,344**	**700,660**	**413,236**	**1,317,240**	**15,192**	**-**	**15,192**	**1,332,432**
Վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	**-**	**-**	**294,001**	**294,001**	**27,725**	**-**	**27,725**	**321,726**
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	**381,733**	**407,478**	**2,931,233**	**3,720,444**	**42,618**	**-**	**42,618**	**3,763,062**
Առևտրային արժեթղթեր	**-**	**12,805**	**5,804**	**18,609**	**364,436**	**187,456**	**551,892**	**570,501**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**573,000**	**-**	**-**	**573,000**	**-**	**-**	**-**	**573,000**
	1,158,077	**1,120,943**	**3,644,274**	**5,923,294**	**449,971**	**187,456**	**637,427**	**6,560,721**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	**-**	**-**	**1,387,409**	**1,387,409**	**285,926**	**-**	**285,926**	**1,673,335**
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	**144,064**	**577,153**	**-**	**721,217**	**-**	**-**	**-**	**721,217**
Այլ պարտավորություններ	**108,640**	**-**	**-**	**108,640**	**-**	**-**	**-**	**108,640**
	252,704	**577,153**	**1,387,409**	**2,217,266**	**285,926**	**-**	**285,926**	**2,503,192**
Զուտ Դիրք	**905,373**	**543,790**	**2,256,865**	**3,706,028**	**164,045**	**187,456**	**351,501**	**4,057,529**
Կուտակված ճեղքվածք	**905,373**	**1,449,163**	**3,706,028**		**3,870,073**	**4,057,529**		

Հազար ՀՀ դրամ 2011

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	*Մինչև 12 ամիս, ենթա-հանրա-գումար*	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	*12 ամսից ավելի, ենթա-հանրա-գումար*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	115,112	223,655	132,723	*471,490*	280,483	-	*280,483*	751,973
Վերաապահովագրության գծով ակտիվներ	-	-	170,973	*170,973*	-	-	-	170,973
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	1,176,883	346,676	1,937,205	*3,460,764*	104,872	-	*104,872*	3,565,636
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	51,968	-	-	*51,968*	-	-	-	51,968
Առևտրային արժեթղթեր	-	-	4,663	*4,663*	152,563	-	*152,563*	157,226
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	576,649	-	-	*576,649*	-	-	-	576,649
	1,920,612	570,331	2,245,564	*4,736,507*	537,918	-	*537,918*	5,274,425
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	953,507	*953,507*	-	-	-	953,507
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	195,493	189,132	185,054	*569,679*	-	-	-	569,679
Այլ պարտավորություններ	55,338	19,874	-	75,212	-	-	-	75,212
	250,831	209,006	1,138,561	1,598,398	-	-	-	1,598,398
Զուտ Դիրք	1,669,781	361,325	1,107,003	3,138,109	537,918	-	537,918	3,676,027
Կուտակված ճեղքվածք	1,669,781	2,031,106	3,138,109		3,676,027	3,676,027		

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների և վերաապահովագրական ակտիվների համար, ժամկետայնությունը որոշվում է՝ ելնելով ճանաչված ապահովագրության գծով պարտավորություններից գնահատված դրամական արտահոսքի ժամկետներից: Չվաստակած ապահովագրավճարները, չվաստակած ապահովագրավճարներում վերաապահովագրողների մասը և զեղչերի պահուստը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում պայմանագրային պարտավորություններ: Այլ պարտավորությունները ներառում են միայն կրեդիտորական պարտքերը:

Այն հատուցումները, որոնք ծանուցման ենթակա են, կարգավորվում են ծանուցումը ստանալուց անմիջապես հետո:

33 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Կարևորագույն ռիսկերն են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

33.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկը այն է, որ փաստացի հայցերը և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է հայցերի հաճախականության, դրանց բարդության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ հայցերի հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերռայթինգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակուլտատիվ, այնպես էլ պարտավորված/օբլիգատոր վերաապահովագրություն: Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չհատուցված հայցերի պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովադիրների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև վարկային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ծեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինենն վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա չէ որևէ վերաապահովագրող, որի գծով ռիսկի սահմանաչափը գերազանցում է վերաապահովագրական ակտիվների 5%-ը:

32.1.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ընկերությունը հիմնականում կնքում է հետևյալ դասերի ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրեր ՝ դժբախտ պատահարների, առողջության, ավտոտրանսպորտային միջոցների, բեռների, հրդեհների և բնական աղետների, ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ընդհանուր պատասխանատվության, ֆինանսական կորուստների, արտասահման մեկնողների և ԱՊՊԱ: Առողջության ապահովագրության գծով պայմանագրերը ապահովադիրներին տրամադրում են բժշկական ծախսերի ծածկույթ, իսկ դրանց վերակնքումը չի երաշխավորվում: Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերը հիմնականում ընդգրկում են 12 ամսյա ժամկետ: Երկարաժամկետ հայցերի դեպքում, որոնց կարգավորման համար մի քանի տարիներ կարող են պահանջվել, առկա է նաև գնաճի ռիսկը:

Առողջության ապահովագրության դեպքում հիմնական ռիսկերն են կենսակերպի փոփոխությունները, համաճարակները և բժշկության և տեխնոլոգիական առաջընթացը:

Այս ռիսկերը զգալիորեն չեն տարբերվում՝ կապված Ընկերության կողմից ապահովագրած ռիսկի աշխարհագրական դիրքի, տեսակի կամ արդյունաբերության ճյուղի:

Ռիսկի նման ենթարկվածությունը զսպվում է՝ տարբերակելով ապահովագրական պայմանագրերի մեծ պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է՝ օգտագործելով անդերռայթինգի քաղաքականություն, որն ուղղված է ռիսկերի տարբերակմանը՝ ըստ իրենց բնույթի և ապահովագրավճարների մակարդակների: Վերջինիս կարելի է հասնել՝ իրականացնելով տարբերակում ըստ արտադրության ճյուղերի: Պահանջների վերանայման խիստ քաղաքականությունը՝ նոր և ընթացիկ պահանջների գնահատման, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերի մանրամասն վերանայման և պահանջների հնարավոր խարդախությունների հետազոտման տեսքով՝ Ընկերության կողմից օգտագործվող մեթոդներ են ռիսկի հետագա ենթարկվածությունը զսպելու նպատակով: Ընկերությունը խստացնում է պահանջների կառավարման և դրանց արագ զննման քաղաքականությունը՝ անկանխատեսելի իրադարձությունների հավանականությունը նվազեցնելու համար, քանի որ դրանք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության վրա: Գնաճի ռիսկը զսպվում է ուշադրության կենտրոնում պահելով սպասվող գնաճը՝ ապահովագրության գծով պարտավորությունների գնահատելիս:

Ստորև ներակայացված է ապահովագրական պարտավորությունների կենտրոնացվածությունը՝ ըստ ապահովագրության դասերի.

Հազար ՀՀ դրամ	2012			2011		
	Ապահովա-գրական պարտավո-րություններ	**Վերաապա-հովագրա-կան ակտիվներ**	**Զուտ պարտավո րություններ**	Ապահովա գրական պարտավո-րություններ	Վերաա-պահովա-գրական ակտիվներ	Զուտ պարտավո րություններ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	**44,239**	**(1,264)**	**42,975**	19,853	(4,539)	15,314
Առողջության ապահովագրություն	**1,483,958**	**-**	**1,483,958**	252,747	-	252,747
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	**554,789**	**(183,332)**	**371,457**	353,214	(105,613)	247,601
Օդանավերի ապահովագրություն	**899**	**(596)**	**303**	-	-	-
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	**68,044**	**(48,643)**	**19,401**	47,803	(26,934)	20,869
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	**526,983**	**(242,816)**	**284,167**	261,292	(146,357)	114,935
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	**10,725**	**(568)**	**10,157**	4,402	(1,928)	2,474
Օդանավերի օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	**5,073**	**(3,148)**	**1,925**	-	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	**127,676**	**(111,702)**	**15,974**	79,474	(63,621)	15,853
Վարկի ապահովագրություն	**167,287**	**-**	**167,287**	91,029	-	91,029
Երաշխիքի տրամադրում	**701**	**(450)**	**251**	1,288	(783)	505
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	**112,969**	**(19,645)**	**93,324**	230,678	(54,363)	176,315
Աջակցության ապահովագրություն	**47,586**	**(27,122)**	**20,464**	49,820	(28,436)	21,384
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	**1,474,487**	**-**	**1,474,487**	910,912	-	910,912
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**4,625,416**	**(639,286)**	**3,986,130**	2,302,512	(432,574)	1,869,938

Ընկերությունը սահմանում է առավելագույն սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել ապահովագրության պայմանագրերից բխող ռիսկի կենտրոնացումների գծով: Բացի այդ, Ընկերությունը հետևում է այդ սահմանաչափերին ռիսկերի գնահատման և ընդունման (անդերռայթինգ) ժամանակ:

Առավելագույն կորուստը, վերաապահովագրությունից զուտ, որ Ընկերությունն ընդունում է յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով, ընդհանուր կապիտալի 10%-ն է կազմում, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոնակարգերի:

Հիմնական ենթադրություններ

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյո՞ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում դժբախտ պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տենդենցները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկենտ դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխություն, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, հայցերի կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

Զգայունության վերլուծություն

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունը իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի և կապիտալի վրա: Ենթադրությունների փոխկակապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց

ենթադրությունների փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով:

Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները գծային չեն:

Հազար ՀՀ դրամ	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը				
		2012		2011	
	Փոփոխություն ենթադրություններում, %	Համախառն վերաապահովագրությունից	Զուտ վերաապահովագրությունից	Համախառն վերաապահովագրությունից	Զուտ վերաապահովագրությունից
Պահանջի միջին արժեք					
Ավելացում	+10	**(409,742)**	**(383,692)**	(239,992)	(222,597)
Նվազեցում	-10	**409,742**	**383,692**	239,992	222,597
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ					
Ավելացում	+10	**(481,725)**	**(440,600)**	(310,733)	(279,961)
Նվազեցում	-10	**481,725**	**440,600**	310,733	279,961
Վարչական ծախսեր					
Ավելացում	+10	**(247,542)**	**(247,542)**	(190,862)	(190,862)
Նվազեցում	-10	**247,542**	**247,542**	190,862	190,862

Պահանջների զարգացման աղյուսակ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս գնահատված կուտակային պահանջները, ներառյալ ներկայացված պահանջները և տեղի ունեցած, բայց չներկայացված պահանջները դեպքի յուրաքանչյուր հաջորդ տարվա համար, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ինչպես նաև կուտակային վճարումները:

Համախառն ապահովագրական պարտավորությունները 2012թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	2009	2010	2011	Ընդամենը
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	**164,325**	**518,408**	**3,314,475**	**3,997,208**
Մեկ տարի անց	**143,020**	**174,938**		**317,958**
Երկու տարի անց	**2,016**			**2,016**
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	**2,016**	**174,938**	**3,314,475**	**3,491,429**
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	**(90,951)**	**(275,283)**	**(2,398,960)**	**(2,765,194)**
Մեկ տարի անց	**(140,044)**	**(138,672)**		**(278,716)**
Երկու տարի անց	**(290)**			**(290)**
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	**(290)**	**(138,672)**	**(2,398,960)**	**(2,537,922)**
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	**1,726**	**36,266**	**915,515**	**953,507**

Զուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2012թ. համար հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2009	2010	2011	Ընդամենը
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	137,709	417,205	2,931,698	3,486,612
Մեկ տարի անց	106,158	139,815		245,973
Երկու տարի անց	1,832			1,832
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	1,832	139,815	2,931,698	3,073,345
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	(66,464)	(211,109)	(2,176,593)	(2,454,166)
Մեկ տարի անց	(103,366)	(113,928)		(217,294)
Երկու տարի անց	(290)			(290)
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(290)	(113,928)	(2,176,593)	(2,290,811)
Ընդամենը զուտ ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	1,542	25,887	755,105	782,534

33.2 Վարկային ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի` կապված վարկառուի կողմից պարտավորությունը չկատարելու հետ, որը Ընկերությանը կորուստներ կարող է պատճառել: Հիմնական ոլորտները, որտեղ Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, հետևյալն են`

- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ և բանկային հաշիվներ
- Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ
- Ապահովագրության գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս
- Վերաապահովագրողների նկատմամբ պահանջներ արդեն վճարված հայցերի գծով
- Ապահովադիրների նկատմամբ պահանջներ,
- Ապահովագրության միջնորդների նկատմամբ պահանջներ

Վարկային ռիսկի հետագա բացահայտումներում չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի բաժինը ընդգրկված չէ վերաապահովագրական ակտիվների կազմում, քանի որ այն ֆինանսական ակտիվ չէ:

33.2.1 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը` առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցներ:

33.2.2 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Վարկանիշներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության վարկային ռիսկի չափի վերաբերյալ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ` դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների: AAA ամենաբարձր հնարավոր վարկանիշն է.

Հազար ՀՀ դրամ	AAA	AA	A	BBB	B	Չվարկանշված	Ընդամենը
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր							
Վերաապահովագրության գծով ակտիվներ							
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	-	-	-	-	-	3,763,062	3,763,062
Առևտրային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	570,501	570,501
Բանկային հաշիվներ	-	-	-	-	-	573,000	573,000
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	118,417	147,036	24,809	-	4,984,163	5,274,425

33.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունը կառավարում, սահմանում և վերահսկում է վարկային ռիսկի սահմանաչափերն այն ժամանակ, երբ դրանք սահմանվում են:

Ընկերությունն ունի վարկային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար վարկային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրության ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովադիրին: Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

33.2.4 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, գործընկեր կողմերի հետ դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Ընկերությունը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ակտիվներ

31.12.12թ. և 31.12.11թթ. դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ակտիվներ:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Որպեսզի ակտիվները դասակարգվեն որպես ժամկետնանց կամ արժեզրկված, պայմանագրով սահմանված վճարումները պետք է կատարվեն 90 օրվա ընթացքում:

Ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների համար գրավային ապահովածություն չի նախատեսվում:

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անհատապես արժեզրկված ապահովագրական և այլ դեբիտորական պարտքը կազմում է 20,733 հազար դրամ (2011թ.՝ 353,521 հազար դրամ): Նշված ակտիվների համար ձևավորվել է անհատական պահուստ՝ 8,219 հազար դրամ գումարով և խմբային պահուստ 25,461 հազար դրամ գումարով (Ծանոթ. 11) (2011թ.՝ 91,165 հազար դրամ, խմբային պահուստ չկա):

33.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Ընկերության ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Ընկերության ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Զուտ եկամտի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով հաստատուն տոկոսադրույքով առևտրային ակտիվները 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները: Զուտ եկամտի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի մարման ժամկետների: Ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ — **2012**

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա ազդեցություն: Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	**+1**	**-**	**-**	**(14,404)**		**(14,404)**
ՀՀ դրամ	**-1**	**-**	**-**	**15,007**	**-**	**15,007**

Հազար ՀՀ դրամ — 2011

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա ազդեցություն: Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1	-	(1,893)	-	(1,893)	+1
ՀՀ դրամ	-1	-	1,936	-	1,936	-1

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային դիրքերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
Արտարժույթ	**Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս**	**Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը**	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	**+10**	**274,511**	+10	236,488
ԱՄՆ դոլար	**-10**	**(274,511)**	-10	(236,488)
Եվրո	**+10**	**5,456**	+10	8,202
Եվրո	**-10**	**(5,456)**	-10	(8,202)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	**1,296,850**	**35,582**	**-**	**1,332,432**
Վերաապահովագրական ակտիվներ	**321,726**	**-**	**-**	**321,726**
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ	**998,123**	**2,764,939**	**-**	**3,763,062**
Առևտրային արժեթղթեր	**570,501**	**-**	**-**	**570,501**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**516,556**	**56,444**	**-**	**573,000**
	3,703,757	**2,856,964**	**-**	**6,560,721**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	**1,673,335**	**-**	**-**	**1,673,335**
Ապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	**677,150**	**44,067**	**-**	**721,217**
Այլ պարտավորություններ	**88,311**	**13,229**	**7,101**	**108,640**
	2,438,795	**57,296**	**7,101**	**2,503,192**
Զուտ դիրք 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,264,961**	**2,799,669**	**(7,101)**	**4,057,529**
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,751,794	2,522,619	12	5,274,425
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	1,522,531	73,184	2,683	1,598,398
Զուտ դիրք 2011 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,229,263	2,449,435	(2,671)	3,676,027

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայցնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

33.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողության հետ: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկերությունը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Ընկերությունն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունը օգտվել է ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 39 հոդվածի դ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՍ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացվում է տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ:

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	Գնահատված չզեղչված զուտ դրամական հոսքեր			
		1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
31 դեկտեմբեր, 2012					
Ապահովագրական պարտավորություններ	**1,673,335**	**-**	**1,387,409**	**285,926**	**1,673,335**
Ընդամենը	**1,673,335**	**-**	**1,387,409**	**285,926**	**1,673,335**
31 դեկտեմբեր, 2011					
Ապահովագրական պարտավորություններ	953,507	-	953,507	-	953,507
Ընդամենը	953,507	-	953,507	-	953,507

34 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և վճարունակության պահանջվող մեծության ու ռիսկով կշռված ակտիվների մեծության հանրագումարի միջև սահմանային հարաբերակցությունը սահմանվում է 100%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը մի քանի անգամ խախտել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ որոշ պահանջներ:

2012 և 2011թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալը, ռիսկով կշռված ակտիվները, վճարունակության պահանջվող մեծությունը և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	**2012 (աուդիտ չարված)**	2011 (աուդիտ չարված)
Հիմնական կապիտալ	**1,709,373**	2,295,298
Լրացուցիչ կապիտալ	**-**	-
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	**1,709,373**	2,295,298
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	**1,076,202**	775,147
Վճարունակության պահանջվող մեծություն	**1,828,490**	1,197,298
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1.2 նորմատիվ)	**59%**	116%

2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,500,000 ՀՀ դրամ գումարով: